

Notat

5. januar 2007
APC, HCH

Juridiske og administrative konsekvenser af Højesterets dom i "Scharla-sagen"

Højesteret afsagde den 15. december 2006 dom (vedlagt) i den sag, som nu afdøde H.P. Scharla Nielsen havde anlagt mod Skatteministeriet og Socialministeriet ("Scharla-sagen") om en række forhold vedrørende Finansministeriets administration af lov om en satsreguleringsprocent (satsreguleringsloven) i perioden 1994-1998. Sagen er efter H.P. Scharla Niensens død videreført af boet efter ham.

Højesterets dom stadfæster Østre Landsrets dom af 4. juni 2004, hvorved Skatteministeriet og Socialministeriet blev frifundet.

Højesteret fastslår i dommen, at satsreguleringsloven er i overensstemmelse med delegationsforbuddet i grundlovens § 43, ligesom Højesteret fastslår, at Finansministeriet ikke har administreret i strid med satsreguleringsloven.

Dommen har derfor ikke umiddelbart juridiske eller administrative konsekvenser.

Det skal understreges, at dommen som nævnt vedrører administrationen i perioden 1994-1998, og at der siden er vedtaget en ny satsreguleringslov (lov nr. 373 af 28. maj 2003). Det lovgrundlag, som dommen vedrører, er således ikke længere gældende, og den nye lov er på en række punkter præciseret, for at sikre, at der ikke kan rejses tvivl om fortolkningen af loven.

I det følgende gennemgås de kritikpunkter, der blev rejst under højesteretssagen, og Højesterets konklusioner vedrørende disse. Kritikpunkterne vedrørte følgende:

- 1) Forholdet til grundlovens § 43
- 2) Virkningstidspunktet for en lovændring gennemført i 1993
- 3) Fradrag for AUD-bidrag for 1991 i opgørelsen af årslønnen i 1991 ved beregningen af satsreguleringen for 1994
- 4) Det statistiske grundlag for beregningen af satsreguleringsprocenten mv. for 1994
- 5) Det statistiske grundlag for beregningen af satsreguleringsprocenten mv. for 1995
- 6) Faste vægte og identiske virksomheder
- 7) Fradrag for arbejdsgiveradministrerede private pensioner

Ad 1:

Højesteret fastslår – modsat landsretten – at satsreguleringsloven er omfattet af grundlovens § 43, hvorefter skatter kun kan pålægges, forandres eller ophæves ved

lov, idet loven anvendes ved beregningen af skatter og derved har direkte betydning for skatternes størrelse, jf. fx personskattelovens § 20. Højesteret bemærker, at den praktiske beregning af lønudviklingen på arbejdsmarkedet nødvendigvis må bero på en række statistisk-faglige valg, og Højesteret finder det ubetænkeligt, at disse valg ikke i detaljer er reguleret i loven. Højesteret fastslår samtidig, at lovens bemyndigelse til finansministeren vedrørende fastsættelse af nærmere regler om beregningen af tilpasningsprocenten mv. ikke er i strid med det delegationsforbud, som følger af § 43.

Ad 2, 4 og 5:

Højesteret fastslår, at Finansministeriet ikke har administreret i strid med loven.

Ad 3:

For så vidt angår punkt 3 anfører Højesteret, at der burde have været medtaget en overgangbestemmelse i ændringsloven fra 1993 vedrørende behandlingen af AUD-bidrag ved beregningen af satsreguleringen for 1994, men denne mangel ved lovgivningen giver ikke grundlag for at fastslå, at Finansministeriet har administreret i strid med loven.

Ad 6:

Højesteret fastslår, at Finansministeriets anvendelse af de omhandlede statistiske principper havde hjemmel i statsreguleringslovens § 5, stk. 2.

Ad 7:

Højesteret tiltræder boets synspunkt om, at satsreguleringslovens begreber ”arbejdsmarkedspensioner” og ”arbejdsmarkedspensioner m.v.” ikke omfatter bidrag til arbejdsgiveradministrerede private pensionsordninger. Herefter anfører Højesteret, at det ikke er muligt at udskille disse pensionsordninger i DA's lønstatistik, og at det samtidig må antages, at udeholdelse af disse bidrag ikke har nogen praktisk betydning ved beregningen af lønudviklingen. På den baggrund finder Højesteret, at Finansministeriets ikke har handlet i strid med loven ved at udeholde alle typer af arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.

Det bemærkes, at i den nugældende satsreguleringslovs § 3, stk. 3, er fastsat, at alle bidrag til ”arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger mv.” kan udeholdes.